

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaraportti 2022

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta ja ohjaus

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta ja ohjaus perustuu seuraaviin lakeihin ja asiakirjoihin:

- Varhaiskasvatuslaki (540/2018)
- Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelystä (772/2018)
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (Opetushallitus: Määräykset ja ohjeet 2018:3a)
- Laki kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (1996/1128)
- EU-tietosuoja-asetus (EU 2016/679)
- Työsopimuslaki (55/2001)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (2002/504)

Varhaiskasvatusta valvovat:

- Palveluntuottaja/omavalvonta
- Sijaintikunnan viranomainen
- Palvelua ostavat kunnat
- Aluehallintovirasto
- Valvira
- Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valvonnan tarkoituksena ja tavoitteena on lakien, säädösten ja erillisten päätösten noudattamisen toteutuminen yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Valvonta kohdistuu palvelun laatuun, toimintaedellytyksiin ja toiminnan edellyttämään henkilöstöön. Palvelun tulee kokonaisuudessaan täyttää varhaiskasvatuslaissa asetetut vaatimukset. Lisäksi palveluntuottaja noudattaa Ylöjärven kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaa. Yksityisen varhaiskasvatuksen tulee tarjota riittävät, turvalliset ja asianmukaiset toimitilat, välineet ja varusteet. Tilojen tulee olla terveystieteiltä ja muilta olosuhteiltaan kasvatukselle ja hoidolle soveltuvat. Henkilöstön määrä, soveltuvuus ja kelpoisuudet tulee olla lainmukaiset.

Ylöjärven kaupungin valvontaprosessi

Perustettavan yksikön toiminnan aloittaminen ja muutosten hyväksyminen

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan sellaisen palveluntuottajan, joka harjoittaa muuta kuin ympärivuorokautista toimintaa, on tehtävä ennen toiminnan aloittamista, olennaista muuttamista tai lopettamista kirjallinen ilmoitus sille kunnalla, jossa palvelua annetaan. Ilmoituksenvarainen menettely koskee yksityisen päiväkodin, ryhmäperhepäiväkodin tai yksityisen perhepäivähoitajan toiminnan käynnistämistä, toiminnan muutosta, vastuuhenkilön vaihtumista ja toiminnan lopettamista.

Yksityinen palveluntuottaja ottaa ennen toiminnan aloittamista yhteyttä kaupunkiin keskustellakseen toiminnan aloittamisesta ja edellytyksistä. Palveluntuottaja toimittaa ilmoituksen yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisesta liitteineen kaupungille. Kaupungin viranhaltija suorittaa tarkastuskäynnin ja tekee käynnin perusteella sijaintikunnan lausunnon yksityisestä palvelutoiminnasta. Tarkastuskäynnillä hyväksytään tilat, henkilöstö ja varhaiskasvatuksen toteuttaminen kokonaisuudessaan (suunnittelu-, toteutus- ja arviointikäytännöt varhaiskasvatuslain mukaisesti).

Tarvittaessa pyydetään korjauksia tai lisäyksiä ennen kuin toiminnan alkaminen hyväksytään. Korjausten tekemiseen asetetaan määräaika. Palveluntuottajalle selvitetään mitä seuraamuksia tulee rikkomuksista tai lakien/asetusten noudattamatta jättämisestä. Kaupunki toimittaa asiakirjat aluehallintovirastoon rekisteröintiä varten. Kaupunki pitää yllä yksityisten perhepäivähoitajien rekisteriä.

Ohjaus ja neuvonta

Palveluntuottajille tarjotaan mahdollisuutta osallistua kaupungin järjestämiin koulutuksiin ja tilaisuuksiin. Palveluntuottajia kutsutaan säännöllisesti yhteisiin neuvotteluihin ja tarvittaessa heille järjestetään omia infotilaisuuksia heitä koskevista ajankohtaisista aiheista. Tiedotusta toteutetaan sähköpostitse ja puheluin. Palvelun laadun tulee olla lain mukaan samatasoista kunnallisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Palvelusetelipäiväkodit kirjaavat toimintasuunnitelman Ylöjärven varhaiskasvatuksen pohjaan, suunnitelmaan on määritelty Ylöjärven kehittämisen painopisteet. Yksityiset perhepäivähoitajat kirjaavat perhepäivähoidon lapsiryhmäkohtaisen suunnitelman Ylöjärven pohjaan.

Valvonta

Valvonta- ja ohjauskäyntejä tehdään vähintään kerran vuodessa päiväkoteihin, ryhmäperhepäiväkotiin ja yksityisille perhepäivähoitajille. Lisäksi käyntejä tehdään aina tarvittaessa (esim. palveluntuottajan toive, asiakasreklamaatio tai valvovan viranhaltijan huomaama muu puute toiminnassa). Tarpeen mukaan on mahdollista tehdä myös ennalta ilmoittamattomia käyntejä. Käynneistä täytetään valvonta-asiakirja.

Määräaikaisilla valvontakäynneillä tarkistetaan omavalvontasuunnitelma, turvallisuussuunnitelma, yksikön toimintasuunnitelma, otantana lasten varhaiskasvatussuunnitelmat, mahdollisten muiden viranomaisten tarkastuspöytäkirjat, lapsilistat, henkilöstölistat (pätevyudet, riittävyys) ja ehdottomat laatukriteerit toiminnalle.

Reklamaatitilanteissa palveluntuottajalta pyydetään määräajassa kirjallinen selvitys tilanteesta ja tarvittaessa ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Päiväkodit, ryhmäperhepäiväkotit ja perhepäivähoitajat lähettävät kaksi kertaa vuodessa lapsiryhmäilmoitukset sekä henkilöstötiedot kunnalle. Päiväkodit lähettävät vuosittain toimintavuoden alussa toimintavuosi-ilmoituksen ja kuukausittain tiedot lasten läsnäoloista kunnan viranomaiselle.

Tuki yksityisellä palveluntuottajalla

Lakiin uusi luku 3a oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen 1.8.2022.

Palvelusetelissäntökirjan mukaisesti yksityisissä päiväkodeissa tarjotaan yleistä, tehostettua ja erityistä kehityksen ja oppimisen tukea. Yksityisellä palveluntuottajalla on käytössään päiväkodin sijaintikunnan varhaiskasvatuksen erityisopettajan konsultaatio, mikäli huoltajien, lapsiryhmän henkilöstön ja yksikön johtajan kanssa on todettu, että yleinen tuki ei riitä. Ennen yhteydenottoa erityisopettajaan yleisen tuen toteutumista on arvioitu ja dokumentoitu kaupunkiseudun yhteisen Kasvattajatiimin itsearviointi -lomakkeen avulla. Erityisopettaja käy havainnoimassa ja arvioimassa pedagogiikan ja yleisen tuen toteutumista lapsiryhmässä. Tukea tehostetaan, mikäli yleinen tuki todetaan riittämättömäksi lapselle. Yksityisillä palveluntuottajilla on varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan sama velvollisuus järjestää lapsen tarvitsema tuki samoin kuin julkisillakin toimijoilla. Varhaiskasvatus tulee järjestää inklusiivisuuden periaatetta noudattaen. Tämä takaa lasten yhdenvertaisuuden eri palveluissa sekä lapsen edun toteutumisen ja lapsen oikeuden saada tarvitsemaansa tukea.

Ylöjärven kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettaja Marika Pätäri tarjoavaa konsultaatiota (hallintopäätös 1.8.2022) yksityisille palveluntuottajille. Palveluntuottaja vastaa tuen toteutumisesta Yksityisillä perhepäivähoitajilla ja ryhmäperhepäivähoitokodeilla on myös mahdollisuus konsultoida nimettyä varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Valvonnan toteutuminen vuonna 2022

Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan toimintaa kehittää Tampereen Seudun yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan työryhmä yhteistyössä Seudun varhaiskasvatuksen johtajien kanssa. Käytössä on seudulliseen valvontaan laaditut lomakkeet. Yhteistyö Aluehallintoviraston ja Seudun valvovien viranomaisten kesken on säännöllistä. Seudulla on yhteinen valvontasuunnitelma ja se on otettu käyttöön 1.8.2021 alkaen.

Yksityisiä palveluntuottajia Ylöjärvellä 31.12.2022 ovat viisi palvelusetelillä toimivaa päiväkotia; Touhula Ylöjärvi (106 paikkaa), Touhula Satuvekara (167 paikkaa), Touhula Vekarametsä (96 paikkaa), Verkanappulat Nappulalähde (56 paikkaa) ja Pikkututkijan päiväkotit (24 paikkaa). Lisäksi yksityisen hoidon tuella toimivia yksityisiä omassa kodissaan työskenteleviä perhepäivähoitajia on 5, työsuhteisista hoitajista 2 sekä kaksi ryhmäperhepäiväkotia (Villa Vallaton ja Metsäkylä ryhmis).

Määräaikaista valvontakäyntejä on vuonna 2022 tehty kolme jokaiseen yksityiseen päiväkotiin. Keväällä 2022 käyntejä oli kaksi, joista toinen oli ennalta ilmoittamaton ja toinen ns. laatukäynti. Laatukäynnillä käytiin yhdessä henkilöstön kanssa läpi seudulla määriteltyjä laatukriteerejä. Syksyn käynnillä käytiin päiväkodin johtajan kanssa läpi yksikön suunnitelmat, lapsiryhmät sekä henkilöstö. Perhepäivähoitajien luona käytiin kerran toimintavuoden

aikana. Työsuhteisia hoitajia on hyväksytty 3. Toimintaan liittyviä reklamaatioita on käsitelty yhteensä kolme. Reklamaatiot ovat tulleet yksiköiden asiakkailta sekä yksi aluehallintovirastoon tehdystä muistutuksesta. Reklamaatiot ovat koskeneet suhdelukuja, henkilöstövaihtuvuutta ja toimintaa. Reklamaatioihin pyydettiin kirjalliset selvitykset ja asioista keskusteltiin päiväkodin johtajan sekä henkilöstön, että tarvittaessa asiakkaiden kanssa. Lisäksi aluehallintovirastoon tehdyn muistutuksen vuoksi on kyseiseen yksikköön tehty ylimääräisiä käyntejä.

Lisäksi palveluntuottajat ovat ilmoittaneet valvovalle viranomaiselle poikkeamista toiminnassa, mm. suhdeluvun ylityksestä hetkellisesti.

Yksityisten palveluntuottajien päiväkodin johtajille on järjestetty kaksi kertaa toimintavuoden aikana tapaaminen. Tapaamisissa on käyty yhdessä läpi Ylöjärven varhaiskasvatuksen ajankohtaisia asioita. Heille on myös tarjottu mahdollisuutta osallistua kaupungin järjestämiin koulutuksiin mm. Avekki-koulutukseen, Hätä ensiapu ja lääkehoito. Kaksi kertaa vuodessa on pidetty yhteistyötapaamiset palveluntuottajien johdon kanssa (aiheina mm. koronakorvaukset, palvelusetelin arvo, tuen toteutuminen yksiköissä).

Ylöjärven kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettaja Marika Pätäri on käynyt kutsuttuna yksityisissä päiväkodeissa ja yhdessä kasvattajien kanssa valmistellut lasten tuen prosesseja. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on tarjonnut konsultaatiota puhelimitse ja sähköpostitse.

11.1.2023

